

Ġabra tal-ġurisprudenza

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tieni Awla)

8 ta' ġunju 2017*

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari — Proprietà intellettuali — Trade mark tal-Unjoni Ewropea — Regolament (KE) Nru 207/2009 — Artikoli 9 u 15 — Prezantazzjoni tas-sinjal fjura tal-qoton minn assoċjazzjoni — Registrazzjoni inkwantu trade mark individwali — Koncessjoni ta' licenzji ta' użu ta' din it-trade mark lill-produtturi ta' tessuti tal-qoton affiljati ma' din l-assoċjazzjoni — Talba għal dikjarazzjoni ta' invalidità jew ta' revoka — Kunċett ta' ‘użu ġenwin’ — Funzjoni essenzjali ta' indikazzjoni ta' origini”

Fil-Kawża C-689/15,

li għandha bħala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Oberlandesgericht Düsseldorf (qorti reġjonali superjuri ta' Düsseldorf, il-Ġermanja), permezz ta' deċiżjoni tal-15 ta' Diċembru 2015, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fil-21 ta' Diċembru 2015, fil-proċedura

W. F. Gözze Frottierweberei GmbH,

Wolfgang Gözze

vs

Verein Bremer Baumwollbörse,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tieni Awla),

komposta minn M. Ilešič (Relatur), President tal-Awla, A. Prechal, A. Rosas, C. Toader u E. Jarašiūnas, Imħallfin,

Avukat Ĝeneral: M. Wathélet,

Reġistratur: X. Lopez Bancalari, Amministratur,

wara li rat il-proċedura bil-miktub u wara s-seduta tad-19 ta' Ottubru 2016,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

- għal W. F. Gözze Frottierweberei GmbH u W. Gözze, minn M. Hermans u I. Heß, avukati,
- għal Verein Bremer Baumwollbörse, minn C. Opatz, avukat,
- ghall-Gvern Ĝermaniż, minn M. Hellmann, T. Henze u J. Techert, bħala aġenti,

* Lingwa tal-kawża: il-Ġermaniż

— għall-Kummissjoni Ewropea, minn T. Scharf u J. Samnadda, bħala aġenti,
wara li semgħet il-konklużjonijiet tal-Avukat Ģenerali, ippreżentati fis-seduta tal-1 ta' Diċembru 2016,
tagħti l-preżenti

Sentenza

- 1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 207/2009, tas-26 ta' Frar 2009, dwar it-trademark tal-Unjoni Ewropea (GU 2009, L 78, p. 1).
- 2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' tilwima bejn W. F. Gözze Frottierweberei GmbH (iktar 'il quddiem "Gözze") u Wolfgang Gözze u l-Verein Bremer Baumwollbörse (iktar 'il quddiem il-“VBB”) rigward, minn naħa, l-użu minn Gözze ta' sinjal li jixbah trade mark tal-Unjoni Ewropea li l-VBB hija proprietarja tagħha u, min-naħha l-oħra, l-eżistenza ta' użu ġenwin ta' din it-trade mark.

Il-kuntest ġuridiku

- 3 Ir-Regolament Nru 207/2009 ġie emendat bir-Regolament (UE) 2015/2424 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tas-16 ta' Diċembru 2015 (GU 2015, L 341, p. 21), li daħal fis-seħħ fit-23 ta' Marzu 2016. Madankollu, fid-dawl tad-data tal-fatti fil-kawża principali, dan ir-rinvju għal deċiżjoni preliminari huwa eżaminat fir-rigward tar-Regolament Nru 207/2009 kif kien fis-seħħ qabel din l-emenda.
- 4 Skont l-Artikolu 4 ta' dan ir-regolament:

“Trade mark [tal-Unjoni Ewropea] tista’ tikkonsisti f’sinjali li jistgħu jiġu rappreżentati b’mod grafiku, partikolarmen kliem, fosthom ismijiet personali, disinnji, ittri, numri, il-forma ta’ prodotti jew l-imballaġġ tagħhom, sakemm dawn is-sinjali jiddistingu l-prodotti jew is-servizzi ta’ impriżza minn dawk ta’ impriżza oħra.”

- 5 L-Artikolu 7(1) tal-imsemmi regolament jipprovdi:

“Dawn li ġejjin ma jistgħux jiġu rregistrati:

- a) sinjali li ma jikkonformawx mad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 4;
- b) trade marks li mhumiex ta’ karattru distintiv;
- c) trade marks li jikkonsistu esklussivament f’sinjali jew indikazzjonijiet li jintużaw fil-kummerċ sabiex jindikaw ix-xorta, il-kwalità, il-kwantità, l-użu intenzjonat, il-valur, l-origini ġeografika jew il-ħin ta’ produzzjoni tal-prodotti jew ta’ meta ingħata s-servizz, jew karakteristici oħrajn tal-prodotti jew servizzi;
- d) trade marks li jikkonsistu esklussivament f’sinjali jew indikazzjonijiet li jkunu saru użanza tal-lingwa tal-mument jew tal-prattika bona fide u stabbilita tal-kummerċ;

[...]

- g) trade marks li huma ta’ natura li tista’ tqarraq bil-pubbliku, per eżempju fir-rigward tax-xorta, tal-kwalità jew l-origini ġeografika tal-prodotti jew is-servizzi,

[...].

6 Skont l-Artikolu 9(1) tal-istess regolament:

“It-trade mark [tal-Unjoni Ewropea] tagħti lill-proprietarju d-drittijiet esklussivi fiha. Il-proprietarju għandu l-jedd li jipprob bixxi lit-terzi persuni kollha li ma jkollhomx il-kunsens tiegħu milli jużaw fil-kummerċ:

- a) kull sinjal li huwa identiku għat-trade mark [tal-Unjoni Ewropea] fir-rigward ta’ prodotti jew servizzi li huma identici għal dawk li għalihom it-trade mark Komunitarja hija registrata;
- b) kull sinjal fejn, minħabba identità jew xebħ mat-trade mark [tal-Unjoni Ewropea] u l-identità jew xebħ mal-prodotti jew is-servizzi koperti mit-trade mark [tal-Unjoni Ewropea] u mis-sinjal, tkun teżisti probabbiltà ta’ konfużjoni minn naħha tal-pubbliku; il-probabilità ta’ konfużjoni tħalli wkoll il-probabilità li ssir assoċjazzjoni bejn is-sinjal u t-trade mark;

[...]

7 L-Artikolu 15 tar-Regolament Nru 207/2009 jipprovd:

“1. Jekk, fi żmien ħames snin wara r-registrazzjoni, il-proprietarju ma jkunx għamel użu ġenwin [fl-Unjoni] mit-trade mark [tal-Unjoni Ewropea] konnessjoni mal-prodotti jew mas-servizzi li għalihom tkun registrata, jew jekk dan l-użu jkun ġie sospiż għal perjodu kontinwu ta’ ħames snin, it-trade mark [tal-Unjoni Ewropea] għandha tkun soġġetta għas-sanzjonijiet li jipprovd iż-ir-Regolament, sakemm ma jkunx hemm raġunijiet xierqa għal dan in-nuqqas ta’ użu.

[...]

2. L-użu ta’ trade mark [tal-Unjoni Ewropea] bil-kunsens tal-proprietarju għandu jitqies li jikkostitwixxi użu mill-proprietarju.”

8 L-Artikolu 22(1) ta’ dan ir-regolament jipprovd:

“Trade mark [tal-Unjoni Ewropea] tista’ tiġi licenzjata fir-rigward ta’ xi wħud mill-prodotti jew servizzi li għalihom hija registrata, jew fir-rigward ta’ kollha, għall-[Unjoni] kollha jew għal parti minnha. [...]

9 Skont l-Artikolu 51(1) tal-imsemmi regolament:

“Id-drittijiet tal-proprietarju ta’ trade mark [tal-Unjoni Ewropea] għandhom jiġu ddikjarati bħala revokati malli ssir applikazzjoni lill-[Uffiċċju tal-Proprietà Intellettuali tal-Unjoni Ewropea (EUIPO)] jew fuq il-baži ta’ kontrotalba fi proċedimenti ta’ vjolazzjoni:

- a) jekk, għal perjodu kontinwu ta’ ħames snin, ma jkunx sar użu ġenwin mit-trade mark [fl-Unjoni] f'konnessjoni mal-prodotti jew servizzi li għalihom hija tkun registrata, u ma jkunx hemm raġunijiet siewja għal dan in-nuqqas ta’ użu [...];
- b) jekk, bħala konsegwenza ta’ atti jew inaktività tal-proprietarju, it-trade mark tkun saret l-isem komuni fil-kummerċ ta’ prodott jew servizz li għalihi tkun registrata;
- c) jekk, bħala konsegwenza tal-użu li jkun sar minnha mill-proprietarju tat-trade mark jew bil-kunsens tiegħu fir-rigward tal-prodotti jew servizzi li għalihom hija registrata, it-trade mark aktarx tista’ tqarraq bil-pubbliku, partikolarmen fir-rigward tax-xort, tal-kwalità jew tal-origini geografika ta’ dawk il-prodotti jew servizzi.”

10 L-Artikolu 52(1) tal-istess regolament jipprovdi:

“Trade mark [tal-Unjoni Ewropea] għandha tiġi ddikjarata bħala invalida wara applikazzjoni lill-[EUIPO] jew fuq il-baži ta’ kontrotalba fi proċedimenti ta’ vjolazzjoni,

a) meta t-trade mark [tal-Unjoni Ewropea] tkun ġiet irregistrata kuntrarju tad-disposizzjonijiet tal-Artikolu 7;

[...]

11 L-Artikolu 66 tar-Regolament Nru 207/2009 jiddisponi:

“1. Marka kollettiva [tal-Unjoni Ewropea] hija trade mark [tal-Unjoni Ewropea] li hija hekk msejħa meta ssir l-applikazzjoni u li hija kapaċi tiddistingwi l-prodotti jew servizzi tal-membri tal-assocjazzjoni li hija proprjetarja ta’ dik il-marka minn dawk ta’ impriżi oħrajn. [...]

2. B’deroga mill-Artikolu 7(1)(c), sinjali jew indikazzjonijiet li jistgħu jservu, fil-kummerċ, sabiex jindikaw l-origini geografika tal-prodotti jew servizzi jistgħu jikkostitwixxu marki kollettivi [tal-Unjoni Ewropea] skont it-tifsira tal-paragrafu 1. Marka kollettiva ma tagħtix jedd lill-proprietarju li jistabbilixxi lil terza persuna milli tuża fil-kummerċ dawn is-sinjali jew indikazzjonijiet, sakemm huwa jużahom skont il-prattika onesta fl-oqsma tal-industrija u tal-kummerċ; b’mod partikolari, din il-marka ma tistax tiġi invokata kontra terza persuna li hija intitolata li tuża isem geografiku.

3. Id-dispozizzjonijiet ta’ dan ir-Regolament japplikaw għal marki kollettivi Komunitarji, sakemm l-Artikoli 67 sa 74 ma jipprodux mod iehor.”

12 L-Artikolu 67 ta’ dan ir-regolament jipprovdi:

“1. L-applikant għal marka kollettiva [tal-Unjoni Ewropea] għandu jissottometti regolamenti li jirregolaw l-użu tagħha fi żmien il-perjodu preskritt.

2. Ir-regolamenti li jirregolaw l-użu għandhom jispecifikaw il-persuni awtorizzati biex jużaw il-marka, il-kundizzjonijiet għal adeżjoni fl-assocjazzjoni u, fejn dawn jeżistu, il-kondizzjonijiet għall-użu tal-marka inklużi sanzjonijiet. Ir-regolamenti li jirregolaw l-użu ta’ marka msemmija fl-Artikolu 66(2) għandhom jawtorizzaw lil kull persuna li l-prodotti jew servizzi tagħha joriginaw miz-zona geografika in kwistjoni sabiex din issir membru tal-assocjazzjoni li hija proprjetarja tal-marka.

[...]

13 L-Artikolu 71 tal-imsemmi regolament jipprovdi:

“1. Il-proprietarju ta’ marka kollettiva [tal-Unjoni Ewropea] għandu jissottometti lill-[EUIPO] kull regolamenti emendati li jirregolaw l-użu.

2. L-emenda m’għandhiex tissemmha fir-Registru jekk ir-regolamenti emendati ma jiissodisfawx ir-rekwiżiti tal-Artikolu 67 jew jinvolvu waħda mir-raġunijiet għal ċaħda [...]

[...]

14 Skont l-Artikolu 73 tal-istess regolament:

“Minbarra r-raġunijiet għal revoka msemmija fl-Artikolu 51, id-drittijiet tal-proprietarju ta’ marka [tal-Unjoni Ewropea] kollettiva għandhom jiġu revokati fuq applikazzjoni lill-[EUIPO] jew fuq il-baži ta’ kontrotalba fi proċedimenti ta’ vjolazzjoni, jekk:

a) il-proprietarju ma jieħux passi raġonevoli sabiex jipprevjeni li l-marka tintuża b'mod li huwa inkumpatibbli mal-kundizzjonijiet tal-użu, jekk dawn ikunu jeżistu, li jinsabu fir-regolamenti li jirregolaw l-użu, u l-lemendi ta’ liem, fejn dan huwa appropjat, huma msemmija fir-Registru;

[...]

c) tkun saret referenza fir-Registru għal emenda tar-regolamenti li jirregolaw l-użu tal-marka, u dana bi ksur tad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 71(2), sakemm il-proprietarju tal-marka ma jikkonformax mar-rekwiziti ta’ dawn id-dispożizzjonijiet billi jemenda ulterjorment ir-regolamenti li jirregolaw l-użu.”

15 Il-verżjoni tar-Regolament Nru 207/2009 li tirriżulta mir-Regolament 2015/2424 tinkludi taqsima ġdida, intitolata “Marki ta’ certifikazzjoni tal-UE”, komposta mill-Artikoli 74a sa 74K tar-Regolament Nru 207/2009.

16 Skond l-Artikolu 74a:

“1. Il-marka ta’ certifikazzjoni tal-UE għandha tkun trademark tal-UE li tkun deskritta bħala tali meta l-marka ssir l-applikazzjoni għaliha u tkun kapaċi tiddiġġiwi l-oġġetti jew is-servizzi li huma certifikati mill-proprietarju tal-marka fir-rigward tal-materjal, il-metodu ta’ manifattura ta’ oġġetti jew tat-twettiq tas-servizzi, il-kwalità, il-preċiżjoni jew karakteristiċi, bl-eċċeżżjoni tal-origini ġegħi, minn oġġetti u servizzi li mhumiex certifikati b’dan il-mod.

2. Kwalunkwe persuna fiziċka jew ġuridika, inklużi istituzzjonijiet, awtoritajiet u korpi rregolati mid-dritt pubbliku, tista’ tapplika għal marki ta’ certifikazzjoni tal-UE dment li tali persuna ma twettaqx negozju li jinvolvi l-forniment ta’ oġġetti jew servizzi tat-tip iċċertifikat.

[...”]

17 Skont l-Artikolu 4 tar-Regolament Nru 2015/2424, id-dispożizzjonijiet imsemmija fil-punti 15 u 16 ta’ din is-sentenza ser japplikaw, essenżjalment, mill-1 ta’ Ottubru 2017.

Il-kawża principali u d-domandi preliminari

18 Il-VBB hija assocjazzjoni li teżerċi diversi attivitajiet marbuta mal-qoton. Hija proprietarja tat-trade mark tal-Unjoni Ewropea figurattiva li ġejja, irregistrata fit-22 ta’ Mejju 2008 għal prodotti, b'mod partikolari tessuti (iktar ’il quddiem it-“trade mark fjura tal-qoton”):

19 Mill-fajl ippreżzentat quddiem il-Qorti tal-Ğustizzja u mill-ispiegazzjonijiet approvdu waqt is-seduta

quddiemha jirriżulta li, matul diversi deċennji qabel din ir-registrazzjoni, dan l-istess sinjal figurattiv (iktar 'il quddiem is-“sinjal fjura tal-qoton”) intuża mill-produtturi tat-tessuti li jinħadmu mill-fibri tal-qoton sabiex jiġi ċċertifikati l-kompożizzjoni u l-kwalitā tal-prodotti tagħhom.

- 20 Sa minn din ir-registrazzjoni, il-VBB ikkonkludiet kuntratti ta' licenzja relatati mat-trade mark tagħha fjura tal-qoton mal-impriżi li kienu affiljati ma' din l-assocjazzjoni. Dawn l-impriżi ntrabtu li ma jużawx din it-trade mark ħlief għal prodotti li jinħadmu minn fibri tal-qoton ta' kwalitā tajba. L-osservanza ta' dan l-impenn tista' tiġi kkontrollata mill-VBB.
- 21 Gözze, immexxija minn W. Gözze, mhux affiljata mal-VBB u li ma kkonkludietx kuntratt ta' licenzja ma' din l-assocjazzjoni, tiproduċi tessuti maħduma minn fibri tal-qoton u fuqhom twahħhal is-sinjal fjura tal-qoton sa minn diversi deċennji.
- 22 Fil-11 ta' Frar 2014, il-VBB bdiet proċedimenti ta' vjolazzjoni kontra Gözze u W. Gözze quddiem il-qorti kompetenti tat-trade marks tal-Unjoni Ewropea, il-Landgericht Düsseldorf (qorti reġjonali ta' Düsseldorf, il-Ġermanja), minħabba l-bejgħ minn Gözze ta' xugamani li fuqhom jitwaħħlu tikketti li jinrabtu minn taħt, li n-naħha ta' quddiem hija riprodotta hawn taħt:

- 23 Fil-kuntest ta' din il-proċedura, fl-14 ta' April 2014, Gözze ressjet kontrotalba intiża għal dikjarazzjoni ta' invalidità tat-trade mark fjura tal-qoton mit-22 ta' Mejju 2008, jew sussidjarjament ir-revoka ta' din it-trade mark mit-23 ta' Mejju 2013.
- 24 Fil-fehma tagħha, is-sinjal fjura tal-qoton huwa purament deskrittiv u għalhekk mingħajr karattru distintiv. Dan is-sinjal ma jistax iservi bħala indikazzjoni ta' origini, billi ma kienx is-suġġett, fit-terminu previst fl-Artikolu 15 tar-Regolament Nru 207/2009, ta' użu ġenwin mill-VBB jew mill-persuni liċenzjati tagħha, u fi kwalunkwe każ, ma kellux jiġi rrēgistrat bħala trade mark.
- 25 B'sentenza tad-19 ta' Novembru 2014, il-Landgericht Düsseldorf (qorti reġjonali ta' Düsseldorf) laqgħet il-proċedimenti tal-VBB u čaħdet il-kontrotalba ta' Gözze.
- 26 Din il-qorti qieset li s-sinjal inkwistjoni jista' jservi bħala indikazzjoni ta' origini. Barra minn hekk, fid-dawl ta' livell għoli ta' xebh bejn is-sinjal fjura tal-qoton użat fuq it-tikketti ta' Gözze u t-trade mark fjura tal-qoton tal-VBB, teżisti probabbiltà ta' konfużjoni fis-sens tal-Artikolu 9(1)(b) tar-Regolament Nru 207/2009.
- 27 Gözze appellat din is-sentenza quddiem l-Oberlandesgericht Düsseldorf (qorti reġjonali superjuri ta' Düsseldorf, il-Ġermanja).
- 28 Din l-ahħar qorti taqbel, ċertament, mal-konstatazzjoni tal-ewwel qorti li s-sinjal fjura tal-qoton imwahħħal minn Gözze fuq il-prodotti tagħha jippreżenta livell għoli ta' xebh mat-trade mark fjura tal-qoton tal-VBB peress li jvarja biss fir-rigward tal-kulur li Gözze jistampah bih abitwalment.

- 29 Madankollu, hija tqis li l-užu magħmul minn Gözze tas-sinjal fjura tal-qoton għal prodotti identiči mhux neċċessarjament iwassal għall-fondatezza tal-proċedimenti ta' vjolazzjoni mressqa mill-VBB. Fil-fatt, il-pubbliku qabelxejn jara f'dan is-sinjal kif ukoll fit-trade mark fjura tal-qoton “tikketta ta' kwalità”. F'dawn iċ-ċirkustanzi, jista' jiġi kkunsidrat li l-užu ta' dan is-sinjal u ta' din it-trade mark ma jittrażmetti l-ebda messaġġ li jikkonċerna l-origini tal-prodotti inkwistjoni. Dan jista' jwassal sabiex jiġi konkluż, minn naħa, li d-drittijiet tal-VBB fuq it-trade mark fjura tal-qoton għandhom jiġu rrevokati minħabba nuqqas ta' “užu ġenwin” fis-sens tal-Artikolu 15(1) tar-Regolament Nru 207/2009, u, min-naħha l-ohra, li Għażżeen ma twettaqx vjolazzjoni.
- 30 L-Oberlandesgericht Düsseldorf (qorti regionali superjuri ta' Düsseldorf) tistaqsi, minbarra dan, dwar jekk, fċirkustanzi bhal dawk fil-kawża prinċipali, it-trade mark għandhiex titqies bhala ta' natura li tqarraq lill-pubbliku, fis-sens tal-Artikolu 7(1)(g) ta' dan ir-regolament. Fil-fatt, f'dan il-każ, il-VBB tikkontrolla eċċeżzjonalment biss il-kwalità tal-prodotti mibjugħha mill-persuni licenzjati tagħha.
- 31 Fl-ahħar nett, din il-qorti tikkunsidra li, skont il-każ, jista' jitqies li l-užu ta' trade mark individwali tal-Unjoni Ewropea bħat-trade mark fjura tal-qoton jiġi assimilat ma' užu ta' trade mark kollettiva tal-Unjoni Ewropea. Dan jippermetti li jitqies, abbażi tal-prinċipji applikabbli għat-trade marks kollettivi, li t-twaħħil ta' tali trade mark fuq prodotti jservi bħala indikazzjoni ta' origini meta l-pubbliku jorbot ma' dan it-twaħħil l-aspettattiva ta' kontroll ta' kwalità mwettaq mill-proprietarju tat-trade mark. Kieku dan ir-raġunament kellu jiġi segwit mill-Qorti tal-Ġustizzja, sussegwentement jista' jiġi maħsub, b'analoga, li jiġi applikat l-Artikolu 73(a) tar-Regolament Nru 207/2009, li jipprovdli li hemm lok li l-proprietarju ta' tali trade mark jiġi ddikjarat li d-drittijiet tiegħu jiġu rrevokati jekk ma jiħux il-miżuri raġonevoli sabiex jipprevjeni užu tat-trade mark mhux konformi mal-kundizzjonijiet ta' užu previsti mir-regolamenti li jirregolaw l-užu.
- 32 F'dawn iċ-ċirkustanzi, l-Oberlandesgericht Düsseldorf (qorti regionali superjuri ta' Düsseldorf) iddecidiet li tissospendi l-proċeduri quddiemha u li tagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja d-domandi preliminari li ġejjin:

- “1) L-užu, bħala tikketta ta' kwalità, ta' trade mark individwali jista' jitqies li huwa užu bħala trade mark fis-sens tal-Artikoli 9(1) u 15(1) tar-Regolament tal-Kunsill Nru 207/2009 fir-rigward tal-prodotti li għalihom tintuża din it-tikketta?
- 2) F'każ ta' risposta fl-affermattiv għall-ewwel domanda: għandha, konformément mad-dispożizzjonijiet ikkunsidrat flimkien tal-Artikoli 52(1)(a) u 7(1)(g) jew ma' applikazzjoni mutatis mutandis tal-Artikolu 73(c) tar-Regolament Nru 207/2009 tigi ddikjarata r-revoka ta' tali trade mark meta l-proprietarju tat-trade mark ma jiżgurax, permezz ta' kontrolli ta' kwalità regolari fost il-persuni liċenzjati minnu, il-konformità mal-aspettattivi fir-rigward tal-kwalità li l-pubbliku jassocja ma' dan is-sinjal?”

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ewwel domanda

- 33 Permezz tal-ewwel domanda tagħha, il-qorti tar-rinvju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 15(1) tar-Regolament Nru 207/2009 għandux jiġi interpretat fis-sens li t-twaħħil ta' trade mark individwali tal-Unjoni Ewropea, mill-proprietarju jew bil-kunsens tiegħu, fuq prodotti inkwantu tikketta ta' kwalità huwa užu inkwantu trade mark li jaqa' taħt il-kuncett ta' “užu ġenwin” fis-sens ta' din id-dispożizzjoni, b'tali mod li l-proprietarju ta' din it-trade mark jibqa' awtorizzat sabiex jipprojbixxi, skont l-Artikolu 9(1)(b) ta' dan ir-regolament, it-twaħħil minn terz ta' sinjal li jixxiebah fuq prodotti identiči quddiem probabbiltà ta' konfużjoni prevista f'din l-ahħar dispożizzjoni.

- 34 Fir-rigward tal-Artikolu 9(1)(b) tar-Regolament Nru 207/2009, jirriżulta mingħajr ambigwità minn din id-dispożizzjoni li, f'każ bħal dak fil-kawża principali, li fih ma huwiex ikkontestat li t-terzi, jiġifieri Għażże, mingħajr il-kunsens tal-proprietarju tat-trade mark, tagħmel użu fin-neozju minn sinjal li jixbah din it-trade mark għal prodotti identici, dan il-proprietarju huwa awtorizzat jipprob bixxi dan l-użu jekk dan joħloq probabbiltà ta' konfużjoni min-naħha tal-pubbliku.
- 35 Dan huwa l-każ meta jkun hemm riskju li l-pubbliku jemmen li l-prodotti jew is-servizzi identifikati mis-sinjal użat mit-terzi u dawk identifikati mit-trade mark ġejjin mill-istess impriża jew, skont il-każ, minn impriżi marbuta ekonomikament (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tas-6 ta' Ottubru 2005, Medion, C-120/04, EU:C:2005:594, punt 26; tal-10 ta' April 2008, adidas u adidas Benelux, C-102/07, EU:C:2008:217, punt 28, kif ukoll tal-25 ta' Marzu 2010, BergSpechte, C-278/08, EU:C:2010:163, punt 38).
- 36 Fir-rigward tal-livell għoli ta' xebħ bejn is-sinjal fjura tal-qoton imwaħħal fuq it-tessuti tal-qoton mibjugħha minn Għażże u t-trade mark fjura tal-qoton imwaħħla fuqhom mibjugħha mill-persuni licenzjati tal-VBB, huwa digħi kkonstatat, mill-qorti tar-rinvju fit-talba għal deċiżjoni preliminari tagħha, li teżisti probabbiltà ta' konfużjoni bejn dan is-sinjal u din it-trade mark. Madankollu, din il-qorti tistaqsi dwar il-kwistjoni jekk, minħabba l-assenza ta' "użu ġenwin" fis-sens tal-Artikolu 15(1) tar-Regolament Nru 207/2009, il-VBB tistax tibbażza ruħha iktar fuq din it-trade mark. Fil-fatt, f'din l-ipotezi, din il-qorti tikkunsidra li tilqa' l-kontrotalba ta' Għażże intiża għar-revoka tat-trade mark fjura tal-qoton.
- 37 F'dak li jikkonċerna dan l-Artikolu 15(1), hija ġurisprudenza stabbilita li trade mark hija s-suġġett ta' "użu ġenwin" fis-sens ta' din id-dispożizzjoni, meta tintuża, b'konformità mal-funzjoni essenziali tagħha li hija li tiżgura l-identità ta' origini tal-prodotti jew tas-servizzi li għalihom hija ġiet irregiestrata, sabiex toħloq jew iżżomm suq għal dawn tal-ahħar, bl-eskużjoni ta' uži ta' natura simbolika li għandhom l-uniku għan li jżommu d-drittijiet mogħtija mit-trade mark (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tal-11 ta' Marzu 2003, Ansul, C-40/01, EU:C:2003:145, punt 43; tat-13 ta' Settembru 2007, Il Ponte Finanziaria vs UASI, C-234/06 P, EU:C:2007:514, punt 72, u tad-19 ta' Diċembru 2012, Leno Merken, C-149/11, EU:C:2012:816, punt 29).
- 38 F'dan il-każ, huwa paċifiku li t-twaħħil, mill-persuni licenzjati tal-VBB, tat-trade mark fjura tal-qoton fuq il-prodotti tagħhom, jagħmel parti mill-għan li jinħoloq u li jinżamm suq għal dawn il-prodotti.
- 39 Madankollu, iċ-ċirkustanza li trade mark tintuża sabiex jinħoloq jew jinżamm suq għall-prodotti jew għas-servizzi li għalihom hija ġiet irregiestrata u mhux bl-għan biss li jinżammu d-drittijiet mogħtija mit-trade mark ma hijiex biżżejjed sabiex jiġi konkluż li jeżisti "użu ġenwin" fis-sens tal-Artikolu 15(1) tar-Regolament Nru 207/2009.
- 40 Fil-fatt, hekk kif il-Qorti tal-Ġustizzja stabbilixxet fil-ġurisprudenza mfakkra fil-punt 37 ta' din is-sentenza, huwa għaldaqstant indispensabbi li dan l-użu tat-trade mark isir skont il-funzjoni essenziali tat-trade mark.
- 41 Fir-rigward tat-trade marks individwali, din il-funzjoni essenziali tikkonsisti li lill-konsumatur jew lill-utent finali tiġi għarantita l-identità ta' origini tal-prodott jew tas-servizz identifikat mit-trade mark, li tippermettilu li jiddistingwi mingħajr konfużjoni possibbli dan il-prodott jew dan is-servizz minn dawk li għandhom provenjenza ohra. Fil-fatt, sabiex it-trade mark tkun tista' taqdi r-rwol tagħha bħala element essenziali tas-sistema ta' kompetizzjoni mhux distorta li t-Trattat huwa intiż li jistabbilixxi u jżomm fis-seħħi, hija għandha tikkostitwixxi l-garanzija li l-prodotti jew is-servizzi kollha identifikati minnha jkunu ġew prodotti jew ipprovduti taħt il-kontroll ta' impriżza wahda li lilha tista' tigi attribwita r-responsabbiltà tal-kwalità tagħhom (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tad-29 ta' Settembru 1998, Canon, C-39/97, EU:C:1998:442, punt 28; tat-12 ta' Novembru 2002, Arsenal Football Club, C-206/01, EU:C:2002:651, punt 48, u tas-6 ta' Marzu 2014, Backaldrin Österreich The Kornspitz Company, C-409/12, EU:C:2014:130, punt 20).

- 42 In-neċessità, fil-kuntest tal-applikazzjoni tal-Artikolu 15(1) tar-Regolament Nru 207/2009, ta' užu konformi mal-funzjoni essenziali ta' indikazzjoni ta' origini tirrifletti l-fatt li, għalkemm, certament, trade mark tista' wkoll tkun is-suġġett ta' uži konformi ma' funzjonijiet oħra, bħal dik li tikkonsisti li tiġi għarantita l-kwalitā jew dawk ta' komunikazzjoni, ta' investiment jew ta' reklamar (ara, b'mod partikolari, dwar dan is-suġġett, is-sentenzi tat-18 ta' Ĝunju 2009, L'Oréal et, C-487/07, EU:C:2009:378, punt 58, kif ukoll tat-22 ta' Settembru 2011, Interflora u Interflora British Unit, C-323/09, EU:C:2011:604, punt 38), madankollu din hija suġġetta għas-sanzjonijiet previsti f'dan ir-regolament meta, matul perijodu kontinwu ta' ġħumes snin, hija ma tkunx intużat konformément mal-funzjoni essenziali tagħha. F'dan il-każ, il-proprjetajru tat-trade mark huwa, skont il-modalitajiet stabbiliti fl-Artikolu 51(1)(a) tar-Regolament Nru 207/2009, iddikjarat li d-drittijiet tiegħu huma rrevokati, sakemm huwa jkun jista' jibbaża ruħu fuq motivi ġusti talli ma bediex užu li jippermetti lit-trade mark li tissodisfa l-funzjoni essenziali tagħha.
- 43 Huwa fir-rigward tal-principji stabbiliti iktar 'il fuq li hawnhekk għandu jiġi eżaminat jekk l-užu ta' trade mark individwali bħal dik fil-kawża principali inkwantu tikketta ta' kwalitā jistax jitqies bħala li sar konformément mal-funzjoni essenziali tat-trade mark.
- 44 F'dan ir-rigward, huwa importanti li l-funzjoni essenziali tat-trade mark ma tiġix konfuża mal-funzjonijiet l-oħra, imfakkra fil-punt 42 ta' din is-sentenza, li t-trade mark tista', skont il-każ, tissodisfa, bħal dik li tikkonsisti li tiġi għarantita l-kwalitā.
- 45 Meta l-užu ta' trade mark individwali, filwaqt li jiċċertifika l-kompożizzjoni jew il-kwalitā tal-prodotti jew tas-servizzi, ma jiggħarantixx lill-konsumaturi li dawn il-prodotti jew dawn is-servizzi jkunu ġejjin minn impriżza waħda li taħt il-kontroll tagħha huma prodotti jew ipprovduti u li konsegwentement lilha tista' tiġi attribbwita r-responsabbiltà tal-kwalitā ta' dawn il-prodotti jew servizzi, tali užu ma jsirx konformément mal-funzjoni ta' indikazzjoni ta' origini.
- 46 Isegwi, hekk kif irrileva l-Avukat Ĝenerali fil-punti 47 u 56 tal-konklużjonijiet tiegħi, li ma hemmx užu konformi mal-funzjoni essenziali tat-trade mark individwali meta t-twaħħil tagħha fuq prodotti għandu bħala funzjoni unikament li jikkostitwixxi tikketta ta' kwalita għal dawn il-prodotti u mhux dik li barra minn hekk jiġi għarantit li l-prodotti ġejjin minn impriżza waħda li taħt il-kontroll tagħha huma prodotti u li lilha tista' tiġi attribbwita r-responsabbiltà tal-kwalitā tagħhom.
- 47 Fil-kawża principali, il-VBB esponiet, waqt is-seduta quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja, li hija assoċjazzjoni fuq awtorizzazzjoni tal-Istat (kraft staatlicher Verleihung), li hija tinvesti l-mezzi finanzjarji bbażati fuq il-koncessjoni ta' licenzji fuq it-trade mark tagħha f'attivitajiet ta' promozzjoni tal-qoton, li hija tippubblika materjal edukattiv dwar il-qoton u torganizza seminars fuq dan is-suġġett, li hija taġixxi wkoll bħala tribunal arbitrarju u barra minn hekk teżerċita funzjoni pubblika billi tipparteċipa fl-iffissar tal-“prezz CIF Bremen”, li jesprimi valur ta' referenza tal-qoton fis-suq.
- 48 Is-suġġett ta' din l-assoċjazzjoni, hekk kif espost mill-VBB quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja, iħalli x'jinfiehem li din l-assoċjazzjoni hija esterna għall-produzzjoni tal-prodotti tal-persuni licenzjati tagħha u lanqas ma hija responsabbli għal dawn il-prodotti.
- 49 Madankollu hija l-qorti tar-rinvju li għandha tivverifika, abbażi tad-data kollha li tressqet quddiemha mill-partijiet fil-kawża principali, jekk elementi rilevanti u konkordanti jippermettux li jiġi kkunsidrat li t-twaħħil tat-trade mark fjura tal-qoton tal-VBB mill-persuni licenzjati ta' din l-assoċjazzjoni fuq il-prodotti tagħhom jiggħarantixxi lill-konsumaturi li dawn il-prodotti ġejjin minn impriżza waħda, jiġifieri l-VBB ikkostitwita mill-affiljati tagħha, li taħt il-kontroll tagħha dawn il-prodotti huma mmanifatturati u li lilha tista' tiġi attribbwita r-responsabbiltà tal-kwalitā tagħhom.
- 50 Fi kwalunkwe każ, ma jistax jikkostitwixxi tali element, il-fatt li l-kuntratti ta' licenzja jawtorizzaw lill-VBB tivverifika li l-persuni licenzjati jużaw esklużivament fibri tal-qoton ta' kwalitā tajba. Dan il-fatt jimplika l-iktar li VBB tiċċertifika l-kwalitā tal-materja prima użata. Hekk kif jirriżulta

mill-Artikolu 66 tar-Regolament Nru 207/2009 u mill-Artikolu 74a miżjud ma' dan ir-regolament bir-Regolament Nru 2015/2424, tali certifikazzjoni tista', jekk ikun il-każ, tkun biżżejjed sabiex jitqies li trade mark minbarra dik individwali tissodisfa l-funzjoni tagħha bħala indikazzjoni ta' origini. Fil-fatt, dan l-Artikolu 66 jippreċiža li trade mark kollettiva tissodisfa l-funzjoni ta' indikazzjoni ta' origini tagħha meta hija tiddistingwi bejn "[i]l-prodotti jew servizzi tal-membri tal-assocjazzjoni li hija proprietarja ta' dik il-marka minn dawk ta' impriżi oħrajn" u dan l-Artikolu 74a jistabbilixxi li trade mark ta' certifikazzjoni tissodisfa din il-funzjoni meta hija tiddistingwi bejn "l-oġġetti jew is-servizzi li huma certifikati mill-proprietarju tal-marka fir-rigward tal-materjal, il-metodu ta' manifattura ta' oġġetti jew tat-twettiq tas-servizzi, il-kwalità, il-preċiżjoni jew karakteristiċi [...] minn oġġetti u servizzi li mhumiex certifikati b'dan il-mod". Madankollu, il-kawża principli tirrigwarda trade mark individwali, irreġistrata għal prodotti. Hekk kif ġie espost fil-punt 41 ta' din is-sentenza, tali trade mark tissodisfa l-funzjoni ta' indikazzjoni ta' origini tagħha meta l-użu tagħha jiggarrantixxi lill-konsumaturi li l-prodotti li hija tidentifika ġejjin minn impriżza waħda li taht il-kontroll tagħha dawn il-prodotti huma mmanifatturati u li lilha tista' tiġi attribwita r-responsabbiltà tal-kwalità ta' dawn il-prodotti, fl-istat finali tagħhom wara l-proċess ta' manifattura.

- 51 Fid-dawl ta' dan kollu, hemm lok li l-ewwel domanda tiġi risposta li l-Artikolu 15(1) tar-Regolament Nru 207/2009 għandu jiġi interpretat fis-sens li t-twaħħil ta' trade mark individwali tal-Unjoni Ewropea, mill-proprietarju jew bil-kunsens tiegħi, fuq prodotti inkwantu tikketta ta' kwalità ma huwiex użu inkwantu trade mark li jaqa' taħt il-kuncett ta' "użu ġenwin" fis-sens ta' din id-dispozizzjoni. Madankollu t-twaħħil ta' din it-trade mark jikkostitwixxi tali użu ġenwin jekk dan jiggarrantixxi, ukoll u simultanjament, lill-konsumaturi li dawn il-prodotti ġejjin minn impriżza waħda li taħt il-kontroll tagħha dawn il-prodotti huma mmanifatturati u li lilha tista' tiġi attribwita r-responsabbiltà tal-kwalità tagħhom. F'din l-aħħar ipoteżi, il-proprietarju ta' din it-trade mark huwa awtorizzat sabiex jipprojbixxi, skont l-Artikolu 9(1)(b) ta' dan ir-regolament, it-twaħħil minn terz ta' sinjal li jixxiebah fuq prodotti identici, jekk dan it-twaħħil joħloq probabbiltà ta' konfużjoni min-naħha tal-pubbliku.

Fuq it-tieni domanda

- 52 Permezz tat-tieni domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, l-ewwel nett, essenzjalment, jekk l-Artikolu 52(1)(a) u l-Artikolu 7(1)(g) tar-Regolament Nru 207/2009 għandhomx jiġi interpretati fis-sens li trade mark individwali tista' tiġi ddikjarata invalida meta l-proprietarju tat-trade mark ma jiggarrantixx, peremzz ta' kontrolli ta' kwalità regolari mal-persuni liċenzjati tiegħi, il-konformità tal-aspettattivi fir-rigward tal-kwalità li l-pubbliku jassocja ma' din it-trade mark.
- 53 F'dan ir-rigward, għandu l-ewwel nett jiġi rrilevat li l-Artikolu 52(1)(a) tar-Regolament Nru 207/2009 jipprevedi l-invalidità tat-trade mark mhux biss fl-ipoteżi fejn din hija ta' natura li tqarraq lill-pubbliku fis-sens tal-Artikolu 7(1)(g) ta' dan ir-regolament, iż-żda, b'mod ġenerali, meta t-trade mark ġiet irreġistrata kuntrajamento għall-Artikolu 7 ta' dan ir-regolament. Konsegwentement, f'każ ta' assenza ta' riskju ta' qerq fis-sens tal-Artikolu 7(1)(g), l-invalidità tat-trade mark madankollu għandha bħala princiċju tiġi ddikjarata jekk jirriżulta li r-registrazzjoni ta' din it-trade mark seħħet bi ksur ta' waħda mir-raġunijiet oħra rifiut stabbiliti f'dan l-Artikolu 7.
- 54 Fir-rigward tal-ipoteżi spċċifika tar-riskju ta' qerq, hemm lok li jitfakkar li din is-sitwazzjoni tippreżzumi li jista' jitqies li ježisti qerq effettiv jew riskju suffiċċientement gravi ta' qerq tal-konsumatur (sentenzi tal-4 ta' Marzu 1999, Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola, C-87/97, EU:C:1999:115, punt 41, u tat-30 ta' Marzu 2006, Emanuel, C-259/04, EU:C:2006:215, punt 47).

- 55 Barra minn hekk, sabiex ikun jista' jiġi kkonstatat li trade mark ġiet irregestrata bi ksur tar-raġuni għal rifut minħabba r-riskju ta' qerq, għandu jiġi stabbilit li s-sinjal ipprezentat għall-finijiet tar-registrazzjoni inkwantu trade mark minnu nnifsu joħloq tali riskju (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-4 ta' Marzu 1999, Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola, C-87/97, EU:C:1999:115, punti 42 u 43).
- 56 F'dan il-każ, sabiex jiġi ddeterminat jekk it-trade mark fjura tal-qoton ġietx irregestrata, fit-22 ta' Mejju 2008, bi ksur tar-raġuni għal rifut stabbilita fl-Artikolu 7(1)(g) tar-Regolament Nru 207/2009, hija l-qorti tar-rinvju li għandha teżamina jekk is-sinjal fjura tal-qoton ipprezentat mill-VBB kienx minnu nnifsu ta' natura li jqarraq lill-konsumatur. Il-ġestjoni ulterjuri, mill-VBB, tat-trade mark tagħha u tal-liċenzzja ta' užu tagħha hija, f'dan ir-rigward, irrilevant.
- 57 Għaldaqstant, hemm lok li l-ewwel parti tat-tieni domanda preliminari tīgi risposta li l-Artikolu 52(1)(a) u l-Artikolu 7(1)(g) tar-Regolament Nru 207/2009 għandhom jiġu interpretati fis-sens li trade mark individwali ma tistax tīgi ddikjarata invalida, abbażi ta' applikazzjoni konġunta ta' dawn id-dispożizzjonijiet, minħabba l-fatt li l-proprietarju tat-trade mark ma jiggarrantixx, permezz ta' kontrolli ta' kwalità regolari mal-persuni licenzjati tiegħu, il-konformità tal-aspettattivi fir-rigward tal-kwalità li l-pubbliku jassōċja ma' din it-trade mark.
- 58 It-tieni nett, it-tieni domanda preliminari hija intiża sabiex essenzjalment jiġi stabbilit jekk ir-Regolament Nru 207/2009 għandux jiġi interpretat fis-sens li d-dispożizzjonijiet tiegħu dwar it-trade marks kollettivi tal-Unjoni Ewropea jistgħu, mutatis mutandis, jiġu applikati għat-trade marks individwali tal-Unjoni Ewropea.
- 59 F'dan ir-rigward, għandu jiġi rrilevat li l-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikoli 66 sa 74 tar-Regolament Nru 207/2009 dwar it-trade marks kollettivi tal-Unjoni Ewropea huwa espressament limitat, skont il-formulazzjoni tal-Artikolu 66(1) ta' dan ir-regolament, għat-trade marks hekk identifikati waqt il-preżentazzjoni.
- 60 Din id-delimitazzjoni tal-applikabbiltà ta' dawn l-artikoli għandha tīgi strettament osservata, sa fejn ir-regoli stabbiliti minnhom, bhal dawk stabbiliti fl-Artikolu 67 ta' dan ir-regolament rigward ir-regolamenti li jirregolaw l-užu tat-trade mark, huma paralleli ma' din l-identifikazzjoni spċċika, sa mill-applikazjoni għal registrazzjoni, tat-trade mark li għaliha saret l-applikazzjoni inkwantu trade mark kollettiva. Applikazzjoni b'analoġija ta' dawn ir-regoli għat-trade marks individwali tal-Unjoni Ewropea għalhekk ma tistax tīgi kkunsidrata.
- 61 Għaldaqstant, hemm lok li t-tieni parti tat-tieni domanda tīgi risposta li r-Regolament Nru 207/2009 għandu jiġi interpretat fis-sens li d-dispożizzjonijiet tiegħu dwar it-trade marks kollettivi tal-Unjoni Ewropea ma jistgħux, mutatis mutandis, jiġu applikati għat-trade marks individwali tal-Unjoni Ewropea.

Fuq l-ispejjeż

- 62 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża principali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinvju, hija din il-qorti li tiddeċiedi fuq l-ispejjeż. L-ispejjeż sostnuti għas-sottomissjoni tal-osservazzjoni jiet l-Qorti tal-Ġustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jitħallsu lura.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (It-Tieni Awla) taqta' u tiddeċiedi:

- 1) **L-Artikolu 15(1) tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 207/2009, tas-26 ta' Frar 2009, dwar it-trade mark tal-Unjoni Ewropea, għandu jiġi interpretat fis-sens li t-twaħħil ta' trade mark individwali tal-Unjoni Ewropea, mill-proprietarju jew bil-kunsens tiegħu, fuq prodotti**

inkwantu tikketta ta' kwalità ma huwiex užu inkwantu trade mark li jaqa' taht il-kunċett ta' "užu ġenwin" fis-sens ta' din id-dispożizzjoni. Madankollu t-twaħħil ta' din it-trade mark jikkostitwixxi tali užu ġenwin jekk dan jiggarrantixxi, ukoll u simultanjament, lill-konsumaturi li dawn il-prodotti ġejjin minn impriża waħda li taht il-kontroll tagħha dawn il-prodotti huma mmanifatturati u li lilha tista' tīgi attribwita r-responsabbiltà tal-kwalità tagħhom. F'din l-ahhar ipoteži, il-proprietarju ta' din it-trade mark huwa awtorizzat sabiex jiaprojbixxi, skont l-Artikolu 9(1)(b) ta' dan ir-regolament, it-twaħħil minn terz ta' sinjal li jixxiebah fuq prodotti identiči, jekk dan it-twaħħil joħloq probabbiltà ta' konfużjoni min-naħha tal-pubbliku.

- 2) L-Artikolu 52(1)(a) u l-Artikolu 7(1)(g) tar-Regolament Nru 207/2009 għandhom jiġu interpretati fis-sens li trade mark individwali ma tistax tīgi ddikjarata invalida, abbaži ta' applikazzjoni kongunta ta' dawn id-dispożizzjonijiet, minħabba l-fatt li l-proprietarju tat-trade mark ma jiggarrantixx, permezz ta' kontrolli ta' kwalità regolari mal-persuni licenzjati tieghu, il-konformità tal-aspettattivi fir-rigward tal-kwalità li l-pubbliku jassocja ma' din it-trade mark.
- 3) Ir-Regolament Nru 207/2009 għandu jiġi interpretat fis-sens li d-dispożizzjonijiet tiegħu dwar it-trade marks kollettivi tal-Unjoni Ewropea ma jistgħux, mutatis mutandis, jiġu applikati għat-trade marks individwali tal-Unjoni Ewropea.

Firem